

సమైక్య సాహిత్యం

- తులనాత్మక చరిత్ర

'నా హృదయంలో నిదురించే చెర'

కలలోనే కవిత్వం వ్రాసే

మయూరినై నయూరినై నేడే

నటనాడినానే నన్ను దోచినానే...'

రేడియోలోంచి వచ్చే పాటను వింటూ నడి నీటిలో నిలబడి పోయాడు మోహన్.

'... నాగావములో నీవే ప్రాణముగా పులకరించినావే

వల్లవిగా నలుకరించరావే!..'

ఆ పాటలోని రసానుభూతి ఒక్కంతా జల్లుమని పిస్తుండగా రాజారావింటి తలుపు తట్టాడు మోహన్.

"వచ్చారా! ఇంకా రాలేదేమిటా అని చూస్తున్నా!" అంది తలుపు తెరిచిన వల్లవి!

అతని గుండె గొంతుకలోకి వచ్చింది. "విజంగా?"

"పోనీ, అబద్ధంగా!" అంది ఆమె గోముగా.

కన్నార్పకుండా చూశాడు. అజంతా శిల్పానికి అందాలు దిద్దుతూ ఆ ముద్దరాలు ఒక్కొక్కటిగా నిలుచుంది. ఎప్పుడూ ఆ అమ్మల మిన్నలో తానెరుగని అందాలేవో ఇప్పుడు కన్నులందు చేస్తున్నాయి.

"నిమిషాలా చూస్తూ నిలబడి పోయారు?"

"మీ ఇంటికి ఎప్పుడు వచ్చినా నాకేమిటో కొత్త కొత్తగా వుంటుంది!"

"అంటే?" అంటూ రోసానికి దారి తీసింది.

ఆ నడకలో ఎంత హాయి! ఆ నడుం విరుపులో ఎంత నిలవం! ఆ ఒంపు పొంపుల్లో ఎంత సాగు! విదాదిగా ఆ యింటికి వస్తున్నాడు. ఎప్పుడూ ఆమె పొందర్యాన్ని ఇంతగా పరీక్ష పెట్టి చూడలేదు. "వేయి రంగులు, వేయి పరిమళాలు!" అన్నాడు అనయత్నంగా.

అందమైన తన పెద్ద పెద్ద కళ్ళని మురిపెంగా వివరిస్తూ "ఎంత కవులయితే మాత్రం అంత అతిశయోక్తుల!" అంది వల్లవి.

"నీ ఎదుటికి వచ్చాక ఎంతో కొంత కవితను పిండుకోకుండా వుండడం ఎవరితరం!"

"అబ్బ, అంత అందమైన భావాల మీ కవులకెలా వస్తాయో భావాల!"

"నిన్నూపించి రెండు ముక్కలు చెపితే అనే రెండు రెక్కలయి ఊహ అకాశాని కెగురుతుంది. అదే ఒక గీతం అవుతుంది. మళ్ళీ అవిస్తే మధుర గావనూ అవుతుంది!"

ఆమె కపోలాల ఎర్రవయాయి. "కవిగారు ఎర్ర రోంచి వరావరి లేచి వచ్చారా యేం!"

"రాత్రి వేమా నా దిండూ కలిపి కలు కంటాం.

నగలు వేమా నా కలం

నాటి పంచుకుంటాం!"

"ఇలా కలు కంటూ కూర్చోక పోవే చక్కగా పోయిగా పెళ్ళి చేసుకో రాదా!" అంది ఆమె తన ముచ్చటయినమూతిని మురిపెంగా తిన్నతూ.

"యుగయుగాలుగా వెతకుతున్నా - ఆమె ఇంకా కనిపించలేదు. ఏ క్షణన మొదటిసారి చూస్తానో ఎర్ర నా కన్నుల్ని విడిచి పోతుందని భయం!"

"భలే వారే!"

"ఈ క్షణం కలకాకుండా వుంటే అంతే చాలు!"

"ఒక వేళ ఇదే కలయితే?" అని ఆమె కవిత్వం కుండా వుండలేని దానిలా వచ్చింది.

"ఇలాంటి కల కలకాలం రానాని వెయ్యి కలు కంటాను"

"అమ్మా! మీలో ఏ మాట అన్నా ప్రమాదమే!"

'కానీ, నీ ప్రతి మాటా నాకు ప్రమాదమే వల్లవీ!' అని అందానుని పెదవి చివరి దాకా వచ్చిందంతవరకే. అనాడు ఆమె ప్రతి పలుకూ అతన్ని గిరిగింతలు పెట్టి పరవశింప చేస్తోంది. అజ్ఞాతమైన అతిథమైన సంస్కరణ కోసం తనాతనా. మహోత్సాహ ప్రేమ రసైక రాజకోసం చేసిన విరీక్షణ పరించినట్లు భావన. ప్రేమ సాఫల్యాను భూతి కవితా మధురవంతిగా తన గొంతులో కురుకు తున్న ప్రతివందన.

'జన్మ జన్మలకి పూర్వం - నాలో నీవూ నీలో వేమా పున్నాము కాబోలు! ఆ కన్నుల్లో దర్శించాను ఎప్పుడో ఎర్రమింపిన నా పరిమళ ప్రవచనాన్ని...' అను కుంటూ ఆమె వైపు కన్నార్పకుండా చూస్తుంది పోయాడు. అతని మనస్సు వెళ్ళి పోయిందెక్కడికో మమతం పందిళ్ళల్లో మల్లెపూలేరుకోనేందుకు!

దిడియంగా కమరెప్పలు రెవరెలాడిస్తూ "నిమి టొక్కసారిగా మాన ప్రతం పట్టారు!" అంది వల్లవి.

"మనస్సు చూస్తుంటే భయమేనీ!"

"పోదురా!..." అని మందహాసం చేస్తూ నంటింట్లోకి వెళ్ళి పోయింది.

మనస్సు పొందర్యాన్ని పోయి వదలుకోలేదు. పొలికేళ్ళ వరువాలొలికే వల్ల ప్రతి కదలికలోనూ ఒక హరివిల్లు! అతనికది వచ్చిపోతే కడిగిన క్షణంలా వుంది.

"మీరు చెప్పిన రెండు పాటలూ బాగా వచ్చాయి. పాడి విప్పించనా!" అంది వల్లవి కాసే కన్నవందిస్తూ.

తలవూపాడతను. ఏణ తెచ్చుకూర్చుంది ఆమె. తన కోసం కలకాన్ని విప్పింది. ఏణ తంతుల్ని ఆమె ముని ప్రేళ్ళు మీద సాగాయి. ఒకటి త్యాగరాజ కృతి. మరొకటి ఎంకీపాట! ఒకటి భక్తిరసం. మరొకటి కృంగార రసం. ఒకటి హిందోకము - మరొకటి మోహనరాగం.. ఆ గదిలో రాగావాసాని వెళ్ళవలా పొంగింది. రస విర్ణవి పొంగి పొరలింది. ఆ రమణీయరసానిరాగ సాంగత్యంలో అతని అనుభవనూ పులకించింది.

ప్రశ్నార్థకంగా అతని వైపు చూసింది వల్లవి.

"నీ మధుర గావంలో తడిసిన పంచ్య ఎంత అందాన్ని చెమరిస్తోందో చూడు!"

కెంపు రంగు పూసుకున్న ఆమె బుగ్గల్ని చూపి చిరు చెముక తడిసిన ఆమె ముంగుర్లు ముప్పిముప్పిగా వచ్చాయి. "అంతంత మాట రెండుకు? మామూలుగా భావుండంటే వాదా!" అంది దిడియంగా.

"మనస్సు పరిపెట్టుకుంటానంటే ఇక నుంచి అబద్ధాలే చెప్పతాను" అని వచ్చాడతను. "వల్లవి. గొప్పనుకుని స్వేతి మీద కెక్కాక గొంతు పెగలకపోతే? ప్రాణము డేలు దగ్గర కొత్తందంటే నాకు చచ్చేంత భయంగా వుంది!"

"నీలాగే మొదట వేమా భయపడ్డాను. మొదటి సారి స్వేతి మీద కెక్కే వాళ్ళందరినీ ఆ భయం వుంటుంది. అదంత పేపు? అయిదు నిమిషాలు. రాగధారల్లో తడిసిన తరువాత భయం దూరి పంజల్లా ఎగిరి పోతాయి. పైగా వేమ వక్కనుండగా నీకు భయం దేవికీ?"

"మవిర్ణరం కల్పి పాదాని మీరు రాసినవారలగా! ఆ పాట తెచ్చిచ్చారు. ఆయన మెచ్చారు. నాకూ వచ్చింది."

"చూశానా! నీ వోల కూడా కవితలు పలుకుతున్నాయ్!" అని వచ్చాడు.

ఆమె బుగ్గల్లో పిగ్గు మొగ్గు వేసింది. "ఇంకావయ్యం!"

"ఈ యింటి గోడలు కిటికీలు ఇప్పుటికే సంగీత కవేరిలు చేస్తున్నాయి. రేపని కవితలల్లినా ఆళ్ళర్యంలేదు."

"మీ అతిశయోక్తులకేమి కాని... చేసిన నవి చెప్ప వివ్వండి. రైర్యం చేసి మీరు కట్టిన పరపకీ నా స్వంత పరప కోడించాను. ప్రాక్టిమ కూడా చేశాను. ఎంటా వంటే..."

"అంతకంటేనా?" అన్నాడతను నవోషంగా.

"మీ పరణం మీరందుకుంటేనే భావుంటుం దేమో!" అంది పిగ్గుగా.

"అలాగే! కాదన్నానా!"

ఆమె విణాతంతు లు మందంగా మిటింది. అతని మనస్సు వుండుండి జల్లు జల్లుమంది. 'తియ తియగ నీ ఏణమోగింది!' అన్న మొదటి పరణం

నాగయ్యుక్తంగా అతని గొంతులోంచి బయటకీ దూకింది.
 ఎంత అనుభూతిలో తన వాళ్ళు పుంక రెత్తు
 తుండగా 'కమకమ్మ' ఏ కవితా పాగిందీ' అంటూ వల్లవి
 అనువల్లవి వందుకుంది...

అతను: సరిగమలు స్వరణతులు జతజతగా
 తియ్యతయ్యగ ఏ ఏణా మ్రోగిందీ!

ఆమె: రసమయమై మ్రోదీయ రంజితమై
 కమకమ్మగ ఏ కవితే పాగిందీ

అతను: ఏ గానములో తేనెలు కురిపినవీ
 ఏ రాగములో నను వూయల లాపినవీ -

ఆమె: ఏ కవితల ప్రమాణాలు నిరబూచినవీ
 వా అణునణునూ సరిమణాలయి గుణాలించినవీ

అతను: ఏ వోల నలికి వా కవిత తియ్యవయినదే చెలి!
 ఆమె: ఏ పాటగ వా గుండె విండి ఏణమీటమన్నదోయా
 అవిర్యవనీయమైన క్షణం. అతని కోటివాడుం
 దారుల్లో నిరసిన రసానుభూతి - అతని కమరేప్పల చివర్ల
 ఏటి బొట్లయి నిలిచింది.

"ఏమండీ! మోహన్! ఏమిటదీ! ఎందుకలాగయి
 పోయారు?" అంటూ ఆమె తన చేతి మీద చేయి వేసి
 వూసే వరకూ అతను పుప్పాలోకి రాలేదు.

ఆమె మృదు కరస్వర్య. ఎన్నడూ ఎరుగని మధుర
 వంస్వర్య. "...ఏ గొంతులో ఇంత మాధుర్యం వుందని
 ఇంతకాలం తెలుకోలేక పోయిన మూర్కుడ్ని. నన్ను
 క్షమించు వల్లవీ!" అంటూ ఆమె చేతి వ్రేళ్ళను వట్టు
 కుచి పుప్పల్ని విమిరివట్టు పుప్పించాడు.

ఆమె చకితురాలైంది. 'అలాగవకండి. మీ అంత
 చక్కగా పాడేదాకా..."

"కాదు కాదు వల్లవీ! నిజం చెప్పుతున్నా. వా కవితకీ
 జీవం పోకావు. దాహంతో చచ్చి పోతున్న వాడికి ప్రాణం
 పోవట్టు పోకావు..." అనూహ్యమైన ఆవేశమేదో అతని
 చేతి వ్రేళ్ళలోకి చిందింది. తట్టుకోలేక పోయాడు.
 వట్టు తప్పి పోయాడు. ఆమె చేతుల పూగుత్తిచి తన
 బుగ్గలికి రాసుకుంటూ తన పెదవుల కద్దుకున్నాడు.
 ముద్దులలో ముంచెల్లాడు.

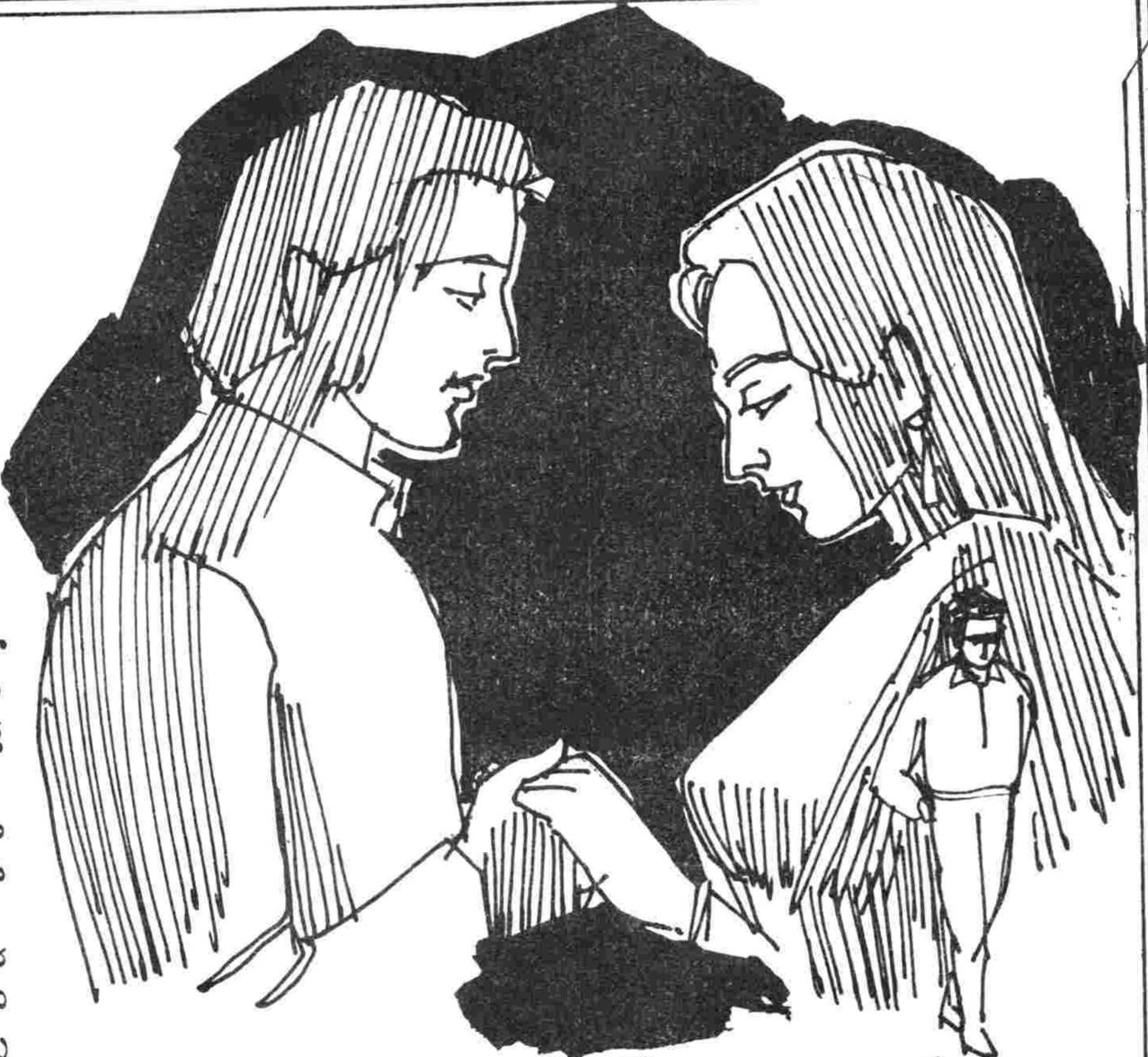
ఆమె ఏచి దానిలా చూసింది. తన చేతుల్ని తన
 వైపుకి లాక్కోవాలనుకుంది. కాని, అదేమి శక్తి! అతని
 వైసే లాక్కుపోయింది.

"ఇప్పుడు దేవుడే దిగి వచ్చి నీకేం కావాలని అడిగితే
 నీ మధుర కంఠం ఎన్నడూ ఇలాగే రాగవాహినిలో విండే
 వరం ఇవ్వమంటాను. నీవి ప్రేమించే పెదవులుగా
 మలచమంటాను..."

ఆమె అధరాలు అదిరాయి. కళ్ళు చలించాయి. ఒళ్ళు
 కంపించింది. నిలువెల్లా వణికిపోతూంది. "మోహన్!"
 అనిపిలాగే గొంతు పెగల్చుకుంది.

"ఆ దేవుడ్ని కాదు. ఈ దేవతనే ఒక వరం
 అడగాంచి వుంది. వచ్చేవోక కిరణం కోసం. వా కవితా
 చరణం కోసం. ఏ కిరణాల్లో ప్లావంచేకాను. మధుర
 స్వరణల్లో వా చేత గావం చేయించావు. నన్ను వేమ
 చేరుకున్నాననిపించావు"

అతని పెదవుల్నించి వస్తున్న ప్రేమావేశంలో

వూరించుకున్న మాలలో - రసరమ్య కవితా ధార
 చినుకులో ఆమె కంఠువట్టలేదు.

"...ఒక్కసారి! ఒక్కసారి వా పాటకి ప్రాణంపోసిన
 ఆ కంఠాన్ని ముట్టుకోవచ్చా!"

అతని పాటలోనే కాదు. అతని మాలలోనే కాదు.
 అతని స్వర్యలో కూడా ఏదో సమ్మోహన శక్తి వుంది. తన
 కంఠాన్ని అతని ముచి వ్రేళ్ళు ముట్టుకుంటున్నప్పుడే
 కాదు - తన పెదవులలో ముద్దు పెట్టుకున్నప్పుడు
 కూడా ఆమె అద్దు పెట్టలేక పోయింది.

అతని వరాల్లో ఉత్తుంగ తరంగితమైన రసానుభూతి
 ఆమె గుండెల్లో - ఆమె తమాంతలో - ఆమె
 అణునణువు లోనూ ఎన్నడూ ఎరుగని ప్రకంఠాలు
 వలికించింది. కాండూరాం తీరాంను విడిచిన పుప్పా
 ఎప్పుడో ఎక్కడో వాళ్ళు పారేమకున్న మధు మాసానికి
 మాత్రం పరి మితమై పోయింది.

ఆమె వలపుల రాగాయి అతని యింద్రియాం గివ్వెం
 నిండా వెన్నెం విసింది. అతని మధురాధరాం స్వర్య
 ఆమె తమవెల్లా వవవంతం వరుగు లెత్తించింది.
 మాలం కందవి అర్థారేవో త్రవ్వ పోనుకుంటున్న
 ప్లాదయాలు వాళ్ళ గాఢ సరిస్వంగంలో వేయి విధాలుగా
 గువగువలాడుకున్నాయి. అంతా మిథ్య తామిద్దరే
 వాస్తవం. ఈ క్షణమే నిజం... వాళ్ళకి కాలం స్తంభించి
 పోయింది.

ఉన్నట్టుండి ఒక్కసారిగా పుప్పాలోకి వచ్చి కళ్ళు
 తెరిచింది వల్లవి. చూస్తే తాను మోహన్ వి గాఢంగా
 పెనవైచుకుచి వుంది. గబుక్కువ అతన్ని వదలి పెట్టి
 సరీక్షగా చూసింది. ఒరగా తెరచుకున్నతలుపు చూసే

వెరికీ ఆమెకు వల్లమాలిన భయంలో ఒళ్ళు జల్లుమంది.
 "అయవ వచ్చివట్టువ్నారు. తలుపు వవ్వడయింది."
 అంటూ అతని కౌగిల్లి త్రోసేసి గబుక్కువ నైకి లేచి
 వరుగు వరుగువ గుమ్మం దగ్గరకి వెళ్ళి తలుపులు తెరచి
 బయటకు చూసింది. రాజారావు వంజ ఏకల్లలోకి వడిచి
 వెళ్ళి పోవడం లీంగా కవిసింది.

ఒక్క వరుగువ లోపలకి వచ్చి "అయవ వచ్చి
 మవల్ని చూసి వెళ్ళి పోయివట్టువ్నారండీ!" అలా
 బేంగా.

మోహన్ నిరుత్తరుడయ్యాడు. "ఒ మైగాడ్! ఎంత
 పని జరిగింది!..." అన్నాడు విప్పుపాగా. కొచ్చి విమిషిం
 క్రితం స్వర్ణపుటంచుల్ని పుప్పించాడు. ఇప్పుడు అగాఢం
 లోకి పడిపోతున్నట్టుగా వుంది. అలౌకికావందానికీ వరమ
 దుఃఖానికీ ఇంతేనా ఎడం! ... తనను తనే ఏం
 దొక్కుకోలేవినాడు ఆమెవేమని ఒదార్కలడు?

"నన్ను క్షమించు వల్లవీ!" అని అనూతం తగిలి
 చేష్టలుడిగి కొయ్యబారిపోయిన ఆ బొమ్మనివిరాధారంగా
 వదలి నిమూడువిలా వీధిలోకి వడిచి వెళ్ళి పోయాడు
 మోహన్.

రాతి ప్రాద్దుపోయి వచ్చాడు రాజారావు... వల్లవి
 వైపు అతను చూసింది ఒక్క క్షణమే! ఆ చూపుకి
 ఈదురుగాలిలో చిగురుటాకులా రెవరెవలాడిపోయింది
 వల్లవి!

నెమ్మదిగా బట్టలు మార్చుకొని మంచం మీద
 వాలిపోయాడతను.

ఏ క్షణంలోనయివా
 గట్లు తెంచుకునే ఏరుల్లా

వున్నాయి ఆమె కళ్ళు "అన్నం పెట్టావా?" అంది అతివ్రతం మీద గొంతు పెగల్చుకుంది.

"అమకోకుండా ఒక పెండు కలిపాడు. చోలర్లో భోంచేసేసాము. ముప్పు తివెయ్!" అంటూ అటు తం తిప్పకు వదుకున్నాడు.

అంతకంటే తమని పట్టుకొని 'నీ కింత కండకావర మేమిట'ని నానా నిరాణుగా తిట్టినా ఆమె కంఠ బాధ వుండేది కాదేమో! క్షణమో యుగంలా గడుస్తోంది ఆమెకు. అతని దగ్గరకు వెళ్ళలేని అక్షతల! వెంకీ తిరిగి వెళ్ళలేని అవరాధ భారం! అలా ఎంతసేపు గడిచిందో తెలియదు... ఏదీ తలుపు మీద చప్పడయి ఉలిక్కి పడింది.

అటు చూసింది. రాజారావిలు తిరగ లేదు. తనే వెళ్ళి తలుపు తీసింది. అతను మనక ఏకట్లలో నిలబడినా ఇట్టే గుర్తుపట్టింది. "మీరా?" అంది తెల్లబోతూ.

"రాజా వచ్చాడా? విన్నేమయినా..." అన్నాడు మోహన్ రోగొంతుకతో.

"ఇంతకు ముందే వచ్చారు. వదుకున్నారు."

"ఆ సంగతి..." అని అర్థోక్తిలో ఆగిపోయాడు.

గది దీపం వెలుగులో ఆశువూరితమయిన ఆమె కళ్ళు అతన్ని కొట్టవచ్చాయి. "నీమీ మాట్లాడ లేదు"

"వమ్మ క్షమించు వల్లవి! దీని కంఠకీ వేనే బాధ్యుడే."

"రోసంకి రండి" అంది గద్గదవ్వరంతో.

"ఉహా! క్షమించమని అడగడానికి రాలేదు. నా మూలంగా నీ కాపురంలో చిచ్చు పుట్టేందే అన్న బాధ కొద్దీ వచ్చాము. కానీ, రాజా కెదురుపడడానికి నాకు మొహం చెల్లడం లేదు. అందుకే ఈ ఉత్తరం రాసి తెచ్చా. ఇది చదివి నాదేమీ తప్పిలేదని తెలుసుకుంటే నా కంటే నాలు!"

"స్లీక్! బయట ఈ మూలలోడు. రోసంకిరండి"

"నేను మీ మధ్యకీ వస్తే మిమ్మల్నింకా బాధ పెట్టవచ్చుతుందే తప్ప ప్రయోజనం ఏమీ వుండదు. అందుకే ఇక్కడి కింకెప్పడూ రాను. నా పాడు మొహం మీకు కనిపించవంత దూరం వెళ్ళిపోతాను" అంటూ తమ తెచ్చిన ఉత్తరాన్ని ఆమె చేతుల్లో పెట్టి ఆమె గుక్కతిప్పకొనేలోగా ఏదీ ఏకట్లలో కలిపిపోయాడు మోహన్.

ఆమె మనస్సు చివుక్కుమంది. విజంగా అతనిదేనా తప్పంతా? తమది మాత్రం ప్రత్యేకం కాదూ! మొదట్లోనే అతనికి దూరంగా జరిగివుంటే ఇప్పటి వ్యర్థకీ రోసు కావల్సి వచ్చేదా? తనకా వేర ఏమయిందో - దౌర్భాగ్యం కొద్దీ మతి పోగొట్టుకుంది...

కొండంత భారంతో రోసంకి వచ్చిన భార్యని చూస్తూ "ఎవరూ!" అని అడిగాడు రాజారావు.

"ఆయనే... మోహన్!"

"రోసంకి రాలేదే?" అన్నాడు వెమ్మడిగా.

అతని గొంతులోని ప్రకాంతత ఆమె గుండెల్ని పిండుతోంది. "మీ కిమ్మని ఇచ్చారు" అంటూ ఆ ఉత్తరాన్ని అతని కందించింది. అతను దాన్ని చదువు తుప్పంత సేపూ గుండె వేర పట్టుకుని నిలువునా

విప్లవ సంకేతాలు

గొంతుక ఏల్చుకొని వెలువడిన కేక జనజీవనంలో ఏకటి పొద్దు వికృతరాగం చేస్తున్న రోదవ భయావక వ్యవ్థం మిగిల్చిన వేదవ తీగపాగే శిలాకాలపు చరిత్రాతి సరిమరించకుండానే కృశించే పూలు వేగానికి విస్తృతకం ఊహితం జీవితానికి ఏకటి మలుపు ముగింపు పొంపకు కలిగిన మతి వాంచల్యం మడిగాలిలో చిక్కుకుపోయిన పీఠాలు ఏరుగారివ నాయకుల వాగ్దానాలు రేసటి అధికారం మూలం గారడి వేడు తికమకలైన నిరర్థక జాతి చరణాలో ఇరుక్కుపోయిన ప్రగతి శిఖరాగం చేరిన సంకుచిత స్వార్థం అంతకంతకూ పెరిగే అత్యాచారాలు కష్టాలు వేరే అనుభవాలు మేల్కొల్పే విప్లవ సంకేతాలు

— ఆడుమమల్లి ప్రభాకరరావు

వణికిపోయింది.

రాజారావు కమకొంకుల మంచి ఒలికిన ఆశుధార అతని చెంపల మీదుగా దిండు మీదకి జారడం చూసింది వల్లవి. ఆమెకు వననాడులూ క్రుంగిపోయివట్టయింది. నిలబడలేక మంచం వక్కవ వేం మీద కూలబడి పోయింది.

ఉత్తరం చదివిన భర్త ఒక్క ముక్కయినా మాట్లాడ లేదు. ఒక్కసారయినా తన వైపు చూడలేదు. పైగా అటు తిరిగి వదుకున్నాడు. అంతకన్నా తమను ఊచి పుచ్చుకొని లెంపలు నాయించినా ఇంత బాధ కలిగేది కాదేమో!

అన్ని విధాల అనుకూలుడయిన భర్త! తమను తన ప్రాణ వమానంగా చూసుకునే భర్త. ఆ భర్తని తప్ప - మరే మగవాడిని గురించి తన మనస్సెప్పడూ చలించ లేదు. అటువంటిది ఈ వేర తనకేం జరిగింది?

సిచ్చిపట్టిన దానిలా ప్రవర్తించిందెందుకని! ఈ తప్పని ముప్పించే మహోన్నత స్పృహయం తన భర్తకుండొచ్చు. కానీ, ఏ మొహం పెట్టుకుని క్షమించమని అడగ గలడు!

గుండెల్నించి వచ్చే ఆర్తనాదాన్ని బయటకు రానివ్వ కుండా గుక్కీళ్ళు మింగుతూ అలా వేంక్కరుచుకు పోయింది వల్లవి. ఆ రాత్రి ఆమె ఎంతగా ఏడ్చిందో ఆమె కప్పిటి రారవి భరించిన కటిక వేరికి మూత్రమే తెలుసు!

* * *

తలుపు తీసి ఎదుట నిలిచిన వ్యక్తిని చూసి తెల్ల బోయాడు మోహన్.

"వల్లవి! ఇంత ఏకట్లో..."

"అయినకీ రోజంతా జ్వరం..."

"డాక్టరికి చూపించలేదూ!"

"చూపించాను. ఈ మధ్య తరచుగా జ్వరంవస్తోంది

అయినకీ. నాలుగు రోజల్నించి కొంచెం కులాపాగా వుండమకుంటే మళ్ళీ ఇవేర మొదలయింది."

"దీనికి వేనే కారణం."

"అయిన మీ గురించి ఒక్క మాటవలేదు."

"ఎమ్మ..."

చుట్టుకున్న తలయ్యింది ఆమె. "వన్నేమీ అవ లేదు. అందుకే నాకు భరించలేని బాధగా వుంది. ఇంతకన్నా..." అన్నెవ మూల రాక ఆమె కంఠం రుద్దమయింది.

"నేను రాకుండా వుంటే మంచిదేమో!"

"మిమ్మల్నిలాగయినా ఒప్పించి ఒక్కసారి తీసుకు రమ్మన్నారు. ఏం జరగదలుచుకుంటే అది జరుగు తుంది. ఒక్కసారి రండి స్లీక్!" అంది ఆమె దీపంగా.

రేగిన జాబ్బు వలిగిన బట్టలు, నాడిన ముఖం. ఒక్క రోజలో ఎంత చిక్కిపోయింది! వల్లవి చూసేవరికీ అతని మనస్సు ద్రవించిపోయింది.

బట్టలు మార్చుకొని ఆమెతో బయలుదేరాడు. రాజారావింటికి రిక్టలో వేరడానికి నాళ్ళకి పాపు గంట వట్టింది. అంతసేపూ నాళ్ళ మధ్య ఒక్క మాట కూడా దొర్ల లేదు. ఎన్నో రోజాల సరిచయం... ఆమె వచ్చ కుండా అతనిని వచ్చించకుండా వుండడం ఎప్పడూ జరగలేదు. ఒక్క సంఘటన జీవితాల్లో ఎంతటి తుపాసు వ్యవస్థించింది! ... ఒక్కసారిగా మూగిపోయాలు నాళ్ళ మనస్సులు!

"రా... ఎందుకురా నా మీద నీ కింత కోసం!" అంటూ రాజారావు వచ్చాడు.

"రాజా!"

"ప్రొగ్రాము డేలు దగ్గరవుతుంటే మీ కిమ్మరాలు సరిగా ప్రాక్టీసు చేస్తోందో లేదో చూసుకోవద్దూ! ఇవేర ముప్పు రాలేదు. తమ పాడ లేదు. ఇలాగయితే ఎలారా!"

విమనలో పొయిపోక మతి తప్పిన నాడిలా చూసాడు మోహన్.

"విన్న వేను ఇంటికి వచ్చేవరికీ మీ పాట వినిపించింది. బయట నిలబడి విన్నాను"

విదో భయంతో మోహన్ గుండె జల్లుమంది.

"ఎంత చక్కని పాట! గొంతులో గొంతు కలిపి మీ రిద్దరూ అలా పాడుతుంటే నా కెంత ఆనందం కలిగిందో చెప్పలేను. దేవుడు అడక్కుండా వరం ఇచ్చా డంటారు ఇదే! ... ఒకరు ప్రేమించే భార్య, మరొకరు ప్రాణ స్నేహితుడు. నా కంటే అదృష్టవంతు డెవరుంటారు?..."

ప్రేమ భావన తప్ప మచ్చుకయినా వ్యంగార్థం ఎక్కడా కనిపించడం లేదే అతని మాటల్లో! అటువంటి మిత్రుడి మనస్సులో ముల్లలా గుచ్చుకొనే సని ఎందుకు చేయాలిపించింది తనకు! ... మోహన్ చ్చాడడు క్షోభ కంతులేకపోయింది.

"... నీ పాట వినిపిలో సూత్తుగా ముగించవట్టుగా వుందిరా నాకు. చివర మరో చరణం చేరిస్తే బావుంటూ దనిపించి రాపాసు చూడు..." అంటూ తంకడ క్రిందున్న కాగితాన్ని తీసి అందించాడు రాజారావు. మోహన్ చదివాడు.

మోహన్ : ఏ గానము ...

నల్లవి : ఏ కవితా ...

ఇద్దరూ : కలిసి మెలిసి కాపురముంటే

మన జీవన రాగమే మధుర గాన గీతక
కాదా!

మోహన్ : తియ్యతీయగ ఏ ఏలా మ్రోగింది

నల్లవి : కమలమ్ముగ ఏ కవితా పాగింది.

అతని కందిన ముఖాన్ని చూసి నవ్వుతూ "గొప్పగా రాయబోయినా కాంట్రెస్టుకి వదిపోయేలా వుంది కదూ!" అన్నాడు రాజారావు.

"రాజా!"

"మీరు పాడింది ఏ రాగం? శాస్త్ర ప్రకారం ఏమంటారో... కావి, నాకు మాత్రం వమ్మోహవరాగం అని పిలవాలి వుంది" అని గంభీరం వచ్చాడు.

"ఇప్పుడే చేసిన పనికి ఏగ్జుల్ చచ్చిపోతున్నా. ఇంకా ఇలాంటి మాటలతో నన్ను చిత్రవధ చేయకురా రాజా!" అన్నాడు మోహన్ రుద్ధకంఠం.

రాజారావు ముఖం వాడిపోయింది. "ఎజం చెప్పితే ఏకు చిత్రవధ చేసేవట్టుందా?"

"అది కాదు రాజా! నేను చేసింది తప్పే! మిత్ర ద్రోహం చేసిన వాడికి వహించడం కన్నా బాధ మరొకటి వుండదు. నేను ఏకు చేసిన హెరానికి నన్ను తప్పి పాతెయ్యడానికి క్షమా ఏకు నాక్కుంది. అందుకే ఏకే పాడు ముఖం చూపించకుండా దూరంగా పోదామును కున్నాము. ఇంకే విధంగా ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోను. చెప్ప రాజా! చెప్ప..." అంటూ తన చేతులతో ముఖం కప్పకొని బాపురుమన్నాడు మోహన్.

"నల్లవి!" అని గట్టిగా పిలిచాడు రాజారావు. కావి, అతని గొంతు ఎంతో వీర్యంగా వుంది.

బిక్కు బిక్కు మంటూ నచ్చింది ఆమె. కర తప్పిన ఆమె ముఖం చూస్తూ "మైగాడ్! ... మీరిద్దరూ ఎందుకీలా అయిపోతున్నారూ నే నేమన్నావని మీ కళ్ళకి అంత కర్కశకుడిలా కవిస్తున్నావా?..." అన్నాడు విస్మయాగా, విస్మయవగా.

"లేదంటే లేదు. మీరేమీ అవలేదు..." అని అర్థోక్తిలో అగిపోయింది ఆమె. 'మీరేమీ అవకపోవడమే అవలు నా బాధ' అని ఆమె అంటున్నట్టు అగిపోయింది.

జ్వర భారంతో లేవలేకపోతున్న భర్తకు ఆవరా ఇచ్చి లేవదీసి కూర్చో పెట్టింది. మంచివీళ్ళు కావాలన్నట్టు పండ్ల చేకాడతమ. ఆమె వెళ్ళి తెచ్చింది. ఆ గ్లాసు అందుకొని ముందుకు వంగి మోహన్ వెన్ను తట్టుతూ "ఓరేయ్ మోహనా! ఇది తాగు" అన్నాడు రాజారావు.

మోహన్ ఏళ్ళకంటే గ్లాసెడు ఏళ్ళు తాగేశాడు.

"మీ ఇద్దర్నీ ఒక సంగతి చెప్పాలి. ఇలా రండి. ఇద్దరూ నా దగ్గరగా వచ్చి కూర్చోండి..." అన్నాడు ఇద్దర్నీ చెరో చేత్తో పట్టుకుంటూ.

"నీ నోళ్ళు వెళ్ళగా వుంది. ఇంకా జ్వరం..."

మోహన్ మాటల కడ్డు నచ్చాడతను. "ఇప్పుడు చెప్పడం నా వంతు. వివదం నీ వంతు. నా మాటలు క్రద్ధగా విను. ఇవ్వారూ మళ్ళు వెళ్ళి చేసుకోలేదు. దానికి ప్రత్యేకమయిన కారణం అంటూ లేదు. అవునా!... అలాగే నల్లవి నేర్చుకుంటున్న సంగితాన్ని

నూ పెళ్ళికి ముందే మానేసింది. ఎందుకంటే ఒక కారణమంటూ లేదని అంటుంది. అప్పుడు కదూ!..." నల్లవి తం వూసింది.

"ఈ వూరు ప్రాచీనం కావడం ... అనుకో కుండా మళ్ళీ మనం కలవడం నల్లవికి సంగీతం చెప్పమని విన్ను నేను అడగడం... మళ్ళీ తను పాటలు పాడడం ... చివరికి నల్లవికే పెర్మార్మెంట్కు మళ్ళు విర్యాట్టు చేపెదాకా వెళ్ళడం... ఇదంతా ఎందుకు జరిగింది అని ఒకపాటి వెక్కి చూసుకుంటే ... ఒక్కటే నా కవిపత్రింది... మిమ్మల్నిద్దర్నీ ఒక బంధంలో ముడిచేయ దానికి వాంది ప్రస్తావన ఎక్కడో జరిగిందని..."

"చా! ఏం మాటలా ఇది?" అన్నాడు మోహన్ ఎర్రబడిన ముఖంతో. నల్లవి నరిస్థితి అంతకన్నా మెరుగ్గా విమి లేదు.

"సంగీతం జీవితంలో ఒక భాగమయితే అంతకు మించిన వరం లేదు. రెండు కలా ప్లాదయూల్ని కలపడానికి నేనొక విమిత్త మాటుద్దీ అవుతావని నేవిత కాలం ఊహించలేకపోయాను మోహన్! ఇప్పుడు నా కెంత సంతోషంగా వుందో ఏకు తెలియదు."

"ఏమంటే ఏమింటే ఈ మాటలు! ఒక్క పాఠ పాటుకి నా కింత ఇళ్ళ వేస్తారా?" అంది నల్లవి గ్రుడ్ల వీళ్ళు కుక్కుకుంటూ.

"పచ్చిదావా! ఇంకా నేనేదో మనసులో పెట్టుకుని మిమ్మల్ని నూటిపోటీ మాటలంటూ కచ్చి తీర్చు కుంటున్నావనుకుంటున్నారా? ఎలా చెప్పితే మీరు నా మాటలు నమ్ముతారు? బ్రతికుండగా మిమ్మల్నిద్దర్నీ కలిపావన్న తప్పి నా కెందుకు దక్కవివ్వరు? ఈ జీవితం ఇంకెంతో ఏమో! మీరిద్దరూ కలిసి పాడుకుంటే వివగలిగి అదృష్టం కోసం మరొకొంత కాలం నేను బ్రతిగ్గలిగితే చాలు... ఈ జీవితంలో నా కింకే కోరి కలా లేవు!"

"ఏమంటే! మోహన్ గారూ! జ్వరం తీవ్రంగా వుంది. ఈయనేదేదో మాట్లాడుతున్నారు. నాకు చాలా భయంగా వుంది..." అంది నల్లవి కంపించిపోతూ.

"డాక్టర్ని తీసుకు వస్తాను..." అంటూ లేవ బోయాడు మోహన్.

"వళ్ళీ ముందు ఒక్క మాట విచి వెళ్ళు

మోహనా!" అని అతని చేయి నట్టుకొని ఆపాడు రాజారావు.

చెప్పమన్నట్టు చూపాడు మోహన్.

"నల్లవి ముఖం చూడు... ఆమె ముఖం ఇంత కలావిపావంగా వుండడం ఎప్పుడేనా చూపావా? లేదు కదూ!... నా కొక్క ప్రామిస్ చేస్తావా?"

"ఏమిటి?"

"లేవు నా కేదయినా అయితే... నా నల్లవి అదుకుంటావని మాటివ్వవూ!"

"స్లీక్! అలాంటి మాటలు అవకు రాజా! ఇప్పుడు నీ కేమి కాలేదు. మళ్ళు, నల్లవి కలకాలం ముఖంగా వుంటారు."

"విన్నపిదాకా నేనూ అలాగనే అనుకున్నాను మోహనా! ప్రమోదిషన్ అంటారే! ఏమ్మూ, నల్లవిని సంగీతం పేరు ఒకనోటికి చేర్చాలని అర్జెంట్లీ ముందే నా కెందుకు అనిపించిందో... బహుశా, ఇందుకే కాబోలు!"

"ఏమిటిరా!" అని మోహన్, "ఏమింటే!" అని నల్లవి ఒక్కపాఠే అడిగారు.

"అయూవ్ ఇన్ ది లాస్ట్ స్టేజ్ ఆఫ్ మై లైఫ్!" "అబద్ధం!" ఇద్దరూ ఒకేపాటి అరిచినంత పని చేశారు.

"ఇంత బాధలో కూడా ఒకే మాట! ఒకే వ్యరం... మీ మనస్సులు విస్కల్మనైన వనదానికి ఇంతకంటే ఏం ప్రూఫ్ కావాలి? బోలెడ యు లెవ్ మీ సోమన్ అయూవ్ నాటూల్ అప్రయిడ్ ఆఫ్ డెత్- నా!"

"డాక్టర్ని తీసుకు వస్తాను..." అని కదం బోయాడు మోహన్.

రాజారావు అతని చేయి గట్టిగా నట్టుకొని "... ఇక మంచి చివరి క్షణం వరకూ డాక్టర్ల చేతుల్లోనే గడపాలి వట్టుంది... ఈ నాలు క్షణాలు నీలో మాట్లాడే అవకాశం పొందినా మోహనా!" అన్నాడు.

"లేవించి భయాలేవో విన్ను వాగ్రి చేస్తున్నాయి. నీ కేం కాలేదు రాజా!..."

"డాక్టరు రిపోర్టు చూసే దాకా నేనూ అలానే అనుకున్నాను" అంటూ తలగడ క్రింద వున్న రెడర్ బ్యాగ్ తీసి అందులోంచి ఏవో కాగితం కట్టుకి మడతలు విప్పాడు. "... చివరి దాకా మీకే సంగతి చెప్పకూడదనే అనుకున్నాను. కానీ, విన్న ర్కా తి నీ ఉత్తరం చూపాక నాకు చెప్పక తప్పలేదు. మళ్ళుకొడికో వెళ్ళిపోతే ... లేవు నల్లవి జీవితం ఏం కావాలి? నల్లవి జీవితం కచ్చిపోయితే నా అత్యుక్తికాంతి దొరుకుతుందా!..." అననావనగా అతని చేతుల్లోని కాగితాలు లాక్కు వ్వుంత పని చేపాడు మోహన్.

అతని ముఖం వివర్ణమవడం చూసి ఏదో భయంతో విలవిలలాడిపోయింది నల్లవి.

"అ...కే...మి...యూ..." అన్నాడు మోహన్ తడబడుతూ.

"అంటే?" అంది నల్లవి గుండె చేత బట్టుకుని. "స్లీడ్ కేవర్!" అన్నాడు రాజారావు వెమ్మడిగా. నల్లవి గుండె లిపిపోయాయి.

